

V Bruseli 9. septembra 2025
(OR. en)

12651/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0258 (COD)**

**GAF 24
FIN 1055
ECOFIN 1144
CADREFIN 183
CODEC 1233**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. septembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 462 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na roky 2028 – 2034 („program Pericles V“) a zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/840

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 462 final.

Príloha: COM(2025) 462 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 9. 2025
COM(2025) 462 final

2025/0258 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti
falšovaniu na roky 2028 – 2034 („program Pericles V“) a zrušuje nariadenie (EÚ)
2021/840**

{SWD(2025) 253 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele**

Euro predstavuje ako jednotná mena Únie základný európsky záujem, ktorého integritu treba chrániť vo všetkých jeho rozmeroch. Hrozba falšovania je stále značná. Hoci priemerný počet každoročne odhalených falšovaných eurobankoviek zostáva pod kontrolou, je potrebná neustála obozretnosť, čo sa preukázalo rastúcou dostupnosťou kvalitného falšovaného eura a ochranných prvkov na internete/darknete, vznikom bankoviek so zmeneným dizajnom a existenciou miest známych falšovaním v EÚ aj mimo nej, napr. v Turecku a Číne. Hotovostné euro sa navyše naďalej vo veľkej miere používa v EÚ spolu s elektronickými platobnými prostriedkami, čo si vyžaduje neustálu ochranu proti falšovaniu jednotnej meny. Falšované bankovky poškodzujú občanov a podniky, pretože sa im nenahradí hodnota falzifikátov, a to ani vtedy, ak ich prijali v dobrej viere. Všeobecnejšie to má vplyv na postavenie pravých eurobankoviek a euromincí ako zákonného platidla a na dôveru občanov a podnikov v ne.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Od zavedenia eura ako jednotnej meny existuje potreba chrániť euro proti falšovaniu na úrovni EÚ a mať osobitný program zameraný na tento účel. Súčasný program „Pericles IV“ je osobitne zameraný na ochranu eurobankoviek a euromincí proti falšovaniu a bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/840 z 20. mája 2021¹.

Z dôvodu odlišného nadnárodného a multidisciplinárneho² prístupu a zamerania na budovanie kapacít na ochranu eura je program Pericles IV jedinečný medzi programami na úrovni EÚ. Ako sa priebežne hodnotí vo výročných správach programu, jasne dopĺňa **nástroj technickej pomoci a výmeny informácií (TAIEX)**, ktorý sa najčastejšie používa na podporu prístupových rokovaní, ako aj nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia³, ktorý vo všeobecnosti pokrýva predchádzanie trestnej činnosti a boj proti nej. V nadväznosti na zaradenie falšovania mien medzi priority operatívneho akčného plánu platformy EMPACT⁴ sa Komisia úzko koordinuje s vedúcim subjektom platformy EMPACT s cieľom dosiahnuť čo najvyššiu mieru komplementarity medzi týmito dvomi zdrojmi financovania. Vzhľadom na svoju špecializáciu a multidisciplinárnosť program Pericles preberá iniciatívu, pokiaľ ide o odbornú prípravu a budovanie kapacít, zatiaľ čo platforma EMPACT sa zameriava na činnosti operačnej podpory presadzovania práva.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/840, ktorým sa zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na obdobie rokov 2021 – 2027 (program „Pericles IV“) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 331/2014 (Ú. v. EÚ L 103, 5.4.2014, s. 1). Uvedeným nariadením sa zrušilo nariadenie (EÚ) č. 331/2014.

² Polícia, súdne orgány, národné centrálné banky, laboratória pre technickú analýzu, mincovne, príslušné súkromné zainteresované strany a vedecké inštitúcie – všetky tieto subjekty môžu byť zahrnuté do akcií v rámci programu Pericles IV ako účastníci.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1149 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Fond pre vnútornú bezpečnosť (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 94 – 131).

⁴ EMPACT (Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti) je bezpečnostná iniciatíva podporovaná členskými štátmi EÚ, ktorej cieľom je identifikovať, uprednostniť a riešiť hrozby, ktoré predstavuje organizovaná a závažná medzinárodná trestná činnosť. V roku 2021 sa platforma EMPACT stala trvalým nástrojom, ako sa stanovuje v záveroch Rady o trvalom pokračovaní cyklu politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti. Členským štátom, ktorý je vedúcim subjektom pre prioritu platformy EMPACT týkajúcej sa „trestnej činnosti v oblasti duševného vlastníctva, falšovania tovaru a mien“, je Bulharsko.

Tento legislatívny návrh sa týka iniciatívy na pokračovanie programu Pericles po roku 2027.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Predchádzanie falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním a boj proti nim pomáha zachovávať integritu eura, čím sa posilňuje dôvera občanov a podnikov v pravosť eura, a prispieva sa tak k zabezpečeniu účinného fungovania eura, ochrane fiškálnej a finančnej stability v EÚ a podpore medzinárodného používania jednotnej meny Únie na obchod, finančné služby a investície.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právne predpisy Únie o ochrane eura proti falšovaniu patria do rozsahu pôsobnosti článku 133 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V tomto ustanovení sa stanovuje, že Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom, po porade s Európskou centrálnou bankou, stanovujú opatrenia potrebné na používanie eura ako jednotnej meny. Podobne ako pri predchádzajúcich generáciách programu sa vykonávanie programu Pericles v rozšírení na členské štáty, ktorých menou nie je euro, prostredníctvom návrhu súbežného nariadenia Rady na základe článku 352 ZFEÚ.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

V súlade s článkom 5 ods. 3 ZEÚ sa zásada subsidiarity neuplatňuje v oblastiach, ktoré patria do výlučnej právomoci Únie. V súlade s článkom 3 ods. 1 písm. c) ZFEÚ má EÚ výlučnú právomoc stanoviť opatrenia potrebné na používanie eura ako jednotnej meny pre členské štáty, ktorých menou je euro. Opatrenia členských štátov eurozóny v tejto oblasti nie sú možné, takže zásada subsidiarity sa neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Navrhované nariadenie je potrebné, vhodné a primerané na dosiahnutie požadovaného cieľa. Navrhuje sa v ňom efektívne posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi a tiež medzi Komisiou a členskými štátmi s cieľom ochrany eura proti falšovaniu bez toho, aby sa obmedzila schopnosť členských štátov chrániť euro proti falšovaniu. Akcia na úrovni Únie je opodstatnená, pretože jednoznačne pomáha členským štátom pri spoločnej ochrane eura a podporuje využívanie spoločných štruktúr Únie na zvýšenie spolupráce a výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je nariadenie, a to v záujme kontinuity s nariadením (EÚ) 2021/840 o zriadení programu Pericles IV. Je preukázané, že nariadením sa poskytnú právna istota nevyhnutná pre účinnú ochranu eura proti falšovaniu, ktorú by nebolo možné dosiahnuť inými právnymi nástrojmi.

Vykonávanie programu Pericles sa rozšíri na členské štáty, ktorých menou nie je euro, na základe návrhu súbežného nariadenia Rady v nadväznosti na nariadenie Rady (EÚ) 2021/1696.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Hodnotenie programu Pericles IV v polovici obdobia sa vykonalo v roku 2024 v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/840. V hodnotení sa dospelo k záveru, že program Pericles IV plní svoj cieľ, ktorým je prispievať k prevencii pred falšovaním eura a súvisiacimi podvodmi, boj proti takémuto konaniu, čím sa zachováva integrita eurobankoviek a euromincí.

Program sa vo všeobecnosti osvedčil ako **účinný** pri zlepšovaní výmeny informácií, technických zručností, inštitucionálnych rámcov a operačných kapacít v boji proti falšovaniu eura, a to tak v členských štátoch EÚ, ako aj v tretích krajinách. Zaznamenal kladné výsledky v získavaní kontaktov a pri spoločných vyšetrovaniach, čo viedlo k významným úspechom, ako sú vyšetrovania, ktoré viedli k zhabaniu falšovaných eur a rozkladu zločineckých organizácií.

Program podporoval opatrenia prijaté členskými štátmi, najmä v prípadoch obmedzeného financovania na vnútroštátnej úrovni, a to poskytovaním technických odborných príprav, seminárov, výmen zamestnancov a štúdií. Program Pericles IV preto zabezpečoval **efektívne** využívanie zdrojov pri dosahovaní výstupov, výsledkov a vplyvov programu. Zatiaľ čo náklady na riadenie sú v relatívnom vyjadrení v porovnaní s podobnými programami pomerne vysoké, je to spôsobené najmä obmedzeným celkovým rozpočtom programu. Ich celkový podiel klesá aj v dôsledku digitalizácie, čo poukazuje na celkové zvyšovanie efektívnosti. Úzke zapojenie útvarov Komisie do koordinácie a vykonávania akcií, napríklad tým, že predsedá zasadnutiam expertnej skupiny proti falšovaniu eura, zabezpečuje angažovanosť členských štátov a účinné monitorovanie. Štvrtá generácia programu Pericles (Pericles IV) podlieha hodnoteniam v polovici obdobia a hodnoteniam *ex post*, hoci vzhľadom na svoju malú veľkosť a vysoký stupeň kontinuity počas viacerých programových období viedla otázka proporcionality týkajúca sa dvoch požiadaviek na hodnotenie počas cyklu financovania vo vzťahu k celkovému rozpočtu k návrhu, aby sa v ďalšej generácii programu nahradilo jedno z dvoch hodnotení správou o vykonávaní.

Okrem toho sa zistilo, že program **doplňa** iniciatívy iných inštitúcií Únie, ako je ECB a Europol, a je s nimi v **súlade**. Keďže rozsah iniciatív členských štátov je obmedzený, program vyplňa túto medzeru tým, že ponúka nadnárodné a multidisciplinárne akcie, ktoré poskytujú odborné znalosti a podporujú budovanie vzťahov medzi členskými štátmi a s tretími krajinami. Program vskutku poskytuje významnú **pridanú hodnotu EÚ** vytváraním a posilňovaním vzťahov a spolupráce medzi členskými štátmi, tretími krajinami, inštitúciami Únie a medzinárodnými organizáciami, čo presahuje rozsah pôsobnosti jednotlivých vnútroštátnych orgánov.

Program Pericles IV je aj naďalej veľmi **relevantný** a prispôsobuje sa vyvíjajúcim sa hrozbám. Neustále treba venovať pozornosť boju proti vznikajúcim hrozbám falšovania a zabezpečiť, aby počet odhalených falšovaných bankoviek eura zostal pod kontrolou a na nízkej úrovni: pokiaľ sa používa hotovosť, riziko, ktoré predstavujú falšované peniaze, pretrváva. Medzi súčasné hrozby, ktorými sa bude musieť budúci program zaoberať, patrí distribúcia falšovaných bankoviek a kvalitných ochranných prvkov na internete/darknete, ako aj boj proti „filmovým peniazom“ a „rekvizitám“. Zahŕňa aj potenciálne hrozby týkajúce sa budúceho digitálneho eura a vplyvu umelej inteligencie na výrobu falšovaných mien a ich identifikáciu. Napokon sa v hodnotení poukázalo na to, že program pracuje na zabezpečení **udržateľnosti** výstupov a budúceho pokroku pri dosahovaní cieľov, pričom využíva prenos

poznatkov prostredníctvom pravidelných následných opatrení a prebiehajúcej podpory. Zainteresované strany poukazujú na vyvíjajúce sa hrozby a určitý stupeň fluktuácie zamestnancov v rámci príslušných vnútroštátnych orgánov a zdôrazňujú, že je potrebné, aby sa odborná príprava opakovala každé dva až tri roky, čo svedčí o tom, že je dôležité pokračovať v programe s podobným rozsahom.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Návrhom programov EÚ v rámci budúceho viacročného finančného rámca predchádzalo sedem verejných konzultácií⁵, najmä o financovaní jednotného trhu z prostriedkov Únie a spolupráci medzi vnútroštátnymi orgánmi, finančných prostriedkov EÚ na konkurencieschopnosť a implementácii finančných prostriedkov EÚ v spolupráci s členskými štátmi a regiónmi. Konzultácie boli zamerané na širokú škálu zainteresovaných strán vrátane občanov, podnikov, MSP, verejných orgánov, príjemcov finančných prostriedkov EÚ, organizácií občianskej spoločnosti, akademickej obce a medzinárodných zainteresovaných strán.

Tieto konzultácie potvrdzujú potrebu zefektívnenia investícií do konkurencieschopnosti EÚ a jednotného trhu na úrovni EÚ, a to aj spoluprácou medzi národnými správnymi orgánmi. Svedčia o jednoznačnom súhlase kľúčových zainteresovaných strán s tým, že jednotný trh sa posilní optimalizáciou technických a administratívnych kapacít členských štátov, že vnútroštátne orgány, občania, spotrebitelia a podniky majú právomoc riešiť medzery v poznatkoch a údajoch, alebo že riešenie nadnárodných výziev a uľahčenie cezhraničnej spolupráce sú oblasťami s jasnou pridanou hodnotou EÚ.

- **Posúdenie vplyvu**

V súlade s požiadavkami, ktoré sú stanovené v nariadení EÚ o rozpočtových pravidlách⁶ a usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu⁷, programy, ktorými sa zabezpečuje kontinuita, pokiaľ ide o obsah a štruktúru, alebo ktoré majú pomerne malý rozpočet, nevyžadujú posúdenie vplyvu, ale *ex ante* hodnotenie vo forme pracovného dokumentu útvarov Komisie. *Ex ante* hodnotenie [SWD(...)], ktoré je sprievodným dokumentom k tomuto návrhu, spĺňa požiadavky lepšej regulácie. Hodnotí sa v ňom, že pokračovaním programu Pericles by sa zabezpečila jeho trvalá účinnosť pri ochrane eura proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, najmä zabezpečením cielených priamych akcií Komisie, ktoré dopĺňajú opatrenia členských štátov, pričom by sa podporili dlhodobé účinky programu, ako sa potvrdilo v hodnotení v polovici obdobia. Vysoká úroveň pridanej hodnoty EÚ v prípade tohto programu vyplýva z jeho jedinečného zamerania, ktoré sa odráža v jeho právnom základe v článku 133 ZFEÚ, ktorý spolu s jeho nadnárodnosťou a multidisciplinárnosťou vyniká vo vzťahu k iným programom EÚ a vnútroštátnym spôsobom účinku. Okrem toho Komisia tým, že je zodpovedná za priame riadenie programu, ako aj za navrhovanie a vykonávanie politiky a právnych predpisov EÚ na ochranu eura, zaručuje účinné dosiahnutie cieľov programu, keďže spája právne predpisy a politiku s vykonávaním programu.

Pokračovaním súčasného programu so zvýšeným finančným krytím by sa zabezpečila jeho pretrvávajúca účinnosť, a to aj zabezpečením cielených priamych akcií Komisie dopĺňajúcich akcie členských štátov, pričom by sa podporili dlhodobé účinky programu, ako sa potvrdilo v hodnotení v polovici obdobia. Zvýšený rozpočet by pravdepodobne viedol k väčšiemu počtu

⁵ Pozri tento odkaz: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14525-Buduci-dlhodoby-rozpocet-EU-VFR-financne-prostriedky-EU-na-jednotny-trh-a-spolupracu-medzi-vnutrostatnymi-organmi_sk

⁶ Európska komisia Generálne riaditeľstvo pre rozpočet, *nariadenie o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie)*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2761/686790>

⁷ SWD(2021) 305 final

vykonaných akcií a počtu účastníkov akcií v porovnaní s programovým obdobím programu Pericles IV. Tým by sa zabezpečilo plnenie cieľov programu ochranou eura proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, a to zaistením aktualizovaného rámca na odhaľovanie falšovania eura, prispôbením sa budúcim a vyvíjajúcim sa hrozbám, vytvorením a udržiavaním účinnej a dobre vyškolenej siete expertov na boj proti falšovaniu.

- **Zjednodušenie**

Finančné plnenie programu Pericles sa ďalej zracionalizuje zvýšeným využívaním zjednodušeného vykazovania nákladov v prípade grantov, čím by sa znížila administratívna záťaž pre žiadateľov o účasť na programe.

- **Základné práva**

Návrh je v súlade s hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii a so základnými právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a rešpektuje ich, pričom ciele navrhovanej iniciatívy sú spojené s podporou základných práv a uplatňovaním charty. V návrhu sa napríklad podporuje sloboda podnikania tým, že sa zaručuje bezpečné používanie jednotnej meny Únie ako spôsobu platby.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Európska komisia navrhuje vyčleniť na program na roky 2028 – 2034 orientačné finančné krytie vo výške 7 000 000 EUR (v bežných cenách)⁸. Podrobný odhad finančného vplyvu tohto návrhu je uvedený v legislatívnom finančnom a digitálnom výkaze, ktorý je pripojený k tomuto návrhu.

2025/0258 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na roky 2028 – 2034 („program Pericles V“) a zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/840

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 133,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky⁹,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

⁸ Vložiť odkaz, keď bude dostupný.

⁹ Ú. v. EÚ C, , , ELI: s. .

- (1) Únia a členské štáty si vytýčili cieľ stanoviť opatrenia potrebné na používanie eura ako jednotnej meny. Uvedené opatrenia zahŕňajú ochranu eura proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, čím sa posilňuje dôvera občanov a podnikov v pravosť eura, a prispieva sa tak k zabezpečeniu účinného fungovania eura, ochrane fiškálnej a finančnej stability v Únii a podpore medzinárodného používania eura na obchod, finančné služby a investície.
- (2) V nariadení Rady (ES) č. 1338/2001¹⁰ sa stanovuje výmena informácií, spolupráca a vzájomná pomoc, čím sa vytvorí harmonizovaný rámec pre ochranu eura. Účinky uvedeného nariadenia sa nariadením Rady (ES) č. 1339/2001¹¹ rozšírili na tie členské štáty, ktoré neprijali euro ako svoju jednotnú menu, aby sa zabezpečila rovnaká úroveň ochrany eura v celej Únii.
- (3) Podpora, ktorá sa v minulosti poskytla týmto akciám prostredníctvom rozhodnutí Rady 2001/923/ES¹² a 2001/924/ES¹³, ktorými sa zriadil prvý program Pericles a ktoré boli následne zmenené a rozšírené rozhodnutiami Rady 2006/75/ES, 2006/76/ES, 2006/849/ES a 2006/850/ES a nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 331/2014¹⁴ a (EÚ) 2021/840¹⁵, posilnila akcie Únie a členských štátov v oblasti ochrany eura proti falšovaniu. Na základe týchto rôznych aktov program Pericles úspešne prispel k zabezpečeniu ochrany eura proti falšovaniu.
- (4) V tejto súvislosti Komisia vo svojom oznámení o výsledkoch hodnotenia programu Pericles IV v polovici obdobia¹⁶ dospela k záveru, že súčasná vykonávacia štruktúra programu Pericles IV je vo všeobecnosti účinná, efektívna a udržateľná a je naďalej relevantná pri prispôbovaní sa vyvíjajúcim sa hrozbám. Program Pericles IV sa zaoberá kritickou medzerou v mnohých členských štátoch, kde sú zdroje na organizovanie medzinárodnej a multidisciplinárnej odbornej prípravy v oblasti boja proti falšovaniu eura často obmedzené. Program tým, že poskytuje ciele podporu, posilňuje schopnosť Únie bojovať proti falšovaniu eura a podporuje rozvoj nových vzťahov, sietí a úsilia o nadnárodnú spoluprácu. Program Pericles by preto mal pokračovať aj po roku 2028.

¹⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1338/oj>).

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1339/2001 z 28. júna 2001, ktorým sa rozširuje účinnosť nariadenia (ES) č. 1338/2001 stanovujúceho opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu na tie členské štáty, ktoré neprijali euro ako svoju jednotnú menu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1339/oj>).

¹² Rozhodnutie Rady 2001/923/ES zo 17. decembra 2001 o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles“) (Ú. v. ES L 339, 21.12.2001, s. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/923/oj>).

¹³ Rozhodnutie Rady 2001/924/ES zo 17. decembra 2001, ktorým sa rozširuje účinnosť rozhodnutia o ustanovení programu výmeny, pomoci a výcviku na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles“) na členské štáty, ktoré neprijali euro ako jednotnú menu (Ú. v. ES L 339, 21.12.2001, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/924/oj>).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 331/2014 z 11. marca 2014 o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“) a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/923/ES, 2001/924/ES, 2006/75/ES, 2006/76/ES, 2006/849/ES a 2006/850/ES (Ú. v. EÚ L 103, 5.4.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/331/oj>).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/840 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na obdobie rokov 2021 – 2027 (program „Pericles IV“) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 331/2014 (Ú. v. EÚ L 186, 27.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/840/oj>).

¹⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskej centrálnej banke o hodnotení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles IV“), COM(2025) 54 final.

- (5) Ochrana jednotnej európskej meny ako verejného statku má jasný nadnárodný rozmer, a preto ochrana eura presahuje záujem a zodpovednosť jednotlivých členských štátov. Vzhľadom na cezhraničný obeh eura a rozsiahle zapojenie medzinárodnej organizovanej trestnej činnosti v oblasti falšovania eura by sa vnútroštátne rámce ochrany mali doplniť iniciatívou Únie s cieľom zabezpečiť jednotnú vnútroštátnu a medzinárodnú spoluprácu a čeliť prípadným vznikajúcim rizikám nadnárodného charakteru. Keďže sa týmto nariadením zriaďuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu, je potrebné, vhodné a primerané na dosiahnutie cieľov programu. Program by mal efektívne posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi a medzi Komisiou a členskými štátmi bez toho, aby bola dotknutá schopnosť členských štátov chrániť euro proti falšovaniu. Akcia na úrovni Únie je opodstatnená, pretože jednoznačne pomáha členským štátom pri spoločnej ochrane eura a podporuje využívanie spoločných štruktúr Únie s cieľom zvýšiť spoluprácu a výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi.
- (6) Týmto nariadením sa stanovuje orientačné finančné krytie pre výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles V“). Na účely tohto nariadenia sa bežné ceny vypočítajú použitím fixného deflátoru vo výške 2 %.
- (7) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, sociálnom a geopolitickom prostredí nedávne skúsenosti poukázali na potrebu pružnejšieho viacročného finančného rámca a výdavkových programov Únie. Na tento účel a v súlade s cieľmi tohto nariadenia by sa pri financovaní mali náležite zohľadniť vyvíjajúce sa politické potreby a priority Únie uvedené v príslušných dokumentoch uverejnených Komisiou, v záveroch Rady a uzneseniach Európskeho parlamentu, pričom by sa mala zabezpečiť dostatočná predvídateľnosť plnenia rozpočtu.
- (8) Na program Pericles V sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509¹⁷. Stanovujú sa v ňom pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných donácií, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančnej pomoci, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.
- (9) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁸, nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁹, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96²⁰ a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939²¹ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.96, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetovať a stíhať podvody, korupciu a iné trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371²². V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

- (10) Program sa má vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 202X/XXXX, ktorým sa stanovujú pravidlá rámca sledovania výdavkov a výkonnosti pre rozpočet, vrátane pravidiel na zabezpečenie jednotného uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a zásady rodovej rovnosti uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, pravidiel monitorovania a vykazovania výkonnosti programov a činností Únie, pravidiel zriadenia portálu financovania z prostriedkov Únie, pravidiel hodnotenia programov, ako aj iných horizontálnych ustanovení uplatniteľných na všetky programy Únie, ako sú ustanovenia o informovaní, komunikácii a viditeľnosti.
- (11) Osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú podľa článku 85 ods. 1 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/1764²³ oprávnené získať financovanie v rámci programu a podliehajú prípadným dohodám uplatniteľným na členský štát, s ktorým je príslušná zámorská krajina alebo zámorské územie spojené.
- (12) Akcie oprávnené na financovanie s cieľom podporiť výmenu informácií a pracovníkov, technickú a vedeckú pomoc a špecializovanú odbornú prípravu významne pomáhajú chrániť jednotnú menu Únie proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, a tým dosiahnuť vysokú a rovnakú úroveň ochrany v celej únii a zároveň ukázať, že Únia je schopná bojovať proti závažnej organizovanej trestnej činnosti. Na to, aby bol program odolný voči budúcim zmenám, treba zachovať rovnováhu medzi rôznymi druhmi akcií oprávnených na financovanie a potrebou zachovať jeho zameranie na súčasné a vznikajúce hrozby vrátane bankoviek so zmeneným dizajnom a distribúcie falšovaných bankoviek cez internet. Oprávnené akcie by mali zahŕňať aj možný budúci vývoj, ako sú potenciálne hrozby pre budúce digitálne euro a potenciálne hrozby, ale aj vyšetrovacie možnosti, ktoré predstavuje umelá inteligencia. Nákup zariadení, ktoré majú používať na ochranu eura proti falšovaniu orgány tretích krajín špecializované na boj proti falšovaniu, je tiež nevyhnutný na zabezpečenie primeranej ochrany eura v tretích krajinách, ale tento nákup zariadení by mal byť sprevádzaný aj odbornou prípravou potrebnou na jeho

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²³ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

používanie. V prípade tohto typu akcie by preto nákup zariadení nemal byť jedinou zložkou akcie.

- (13) Na zohľadnenie nadnárodných a multidisciplinárnych aspektov boja proti falšovaniu je potrebná rovnováha medzi rôznymi cieľovými skupinami a účastníkmi akcií programu. Preto by všetky akcie mali mať nadnárodnú a multidisciplinárnu povahu a popri tradičných zainteresovaných stranách, ako sú orgány presadzovania práva a národné centrálné banky, je takisto prospešné, aby sa do akcií programu ako účastníci viac zapájali justičné, colné, dodávateľské a doručovateľské služby.
- (14) Program nahrádza program zriadený nariadením (EÚ) 2021/840 na roky 2021 až 2027. Nariadenie (EÚ) 2021/840 by sa preto malo zrušiť.
- (15) S cieľom zabezpečiť hladký prechod bez prerušenia medzi programom Pericles IV a programom Pericles V je vhodné zosúladiť trvanie programu Pericles V s obdobím uplatňovania {odkaz na nariadenie o VFR na obdobie po roku 2027, nariadenie (EÚ, Euratom) .../20xx[?]}. Preto by sa program Pericles V mal uplatňovať od 1. januára 2028,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok [1]

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles V“) a stanovujú sa ciele programu, jeho rozpočet na obdobie 2028 – 2034, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

Článok [2]

Ciele programu

- 1. Všeobecným cieľom programu je predchádzať falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním a bojovať proti nim a zachovávať integritu eura, a tak posilňovať dôveru občanov a podnikov v pravosť eura, a tým prispievať k zabezpečeniu účinného fungovania eura, ochrane fiškálnej a finančnej stability v Únii a podpore medzinárodného používania eura na obchod, finančné služby a investície.
- 2. Špecifickým cieľom programu je chrániť euro proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, pričom zohľadňuje aj možný budúci vývoj, ako sú potenciálne hrozby pre budúce digitálne euro a potenciálne hrozby, ale aj vyšetrovacie možnosti, ktoré predstavuje umelá inteligencia. Na tento účel podporuje a dopĺňa opatrenia, ktoré prijali členské štáty, a pomáha príslušným vnútroštátnym orgánom a orgánom Únie v ich úsilí o rozvoj úzkej a pravidelnej spolupráce a výmeny najlepších postupov navzájom medzi sebou a s Komisiou, prípadne vrátane tretích krajín a medzinárodných organizácií.

Článok [3]

Rozpočet

1. Orientačné finančné krytie na vykonávanie programu na roky 2028 – 2034 sa stanovuje na 7 000 000 EUR v bežných cenách.
2. Na pokrytie potrebných výdavkov a na riadenie akcií neukončených do konca programu možno rozpočtové prostriedky zahrnúť do rozpočtu Únie aj po roku 2034.
3. Finančné krytie uvedené v odseku 1 tohto článku a sumy dodatočných zdrojov uvedené v článku 4 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, auditorské a hodnotiace činnosti, systémy a platformy informačných technológií na úrovni inštitúcií, informačné činnosti, činnosti zviditeľňovania a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, ako aj na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.

Článok [4]

Ďalšie zdroje

1. Dodatočné finančné alebo nefinančné príspevky na program môžu poskytovať členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. Na žiadosť členských štátov sa na program môžu sprístupniť zdroje, ktoré im boli pridelené v rámci zdieľaného riadenia. Komisia uvedené zdroje implementuje priamo alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) alebo c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Dopĺňajú sumu uvedenú v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených na program, zodpovedajúce neviazané sumy sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na jeden alebo viacero príslušných zdrojových programov alebo ich nástupcov.

Článok [5]

Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie

1. Program sa vykonáva v synergii s inými programami Únie. V rámci programu možno poskytnúť príspevok aj na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok Únie z iného programu. Na zodpovedajúci príspevok sa uplatňujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky môže uplatňovať jednotný súbor pravidiel a môže sa prijať jediný právny záväzok. Ak sa príspevok Únie zakladá na oprávnených nákladoch, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.

2. Postupy udeľovania v rámci programu sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami (ďalej len „partneri v spoločnom postupe udeľovania“) za predpokladu, že je zabezpečená ochrana finančných záujmov Únie. Takéto postupy podliehajú jedinému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jediného právneho záväzku. Na tento účel môžu partneri v spoločnom postupe udeľovania sprístupniť na program zdroje v súlade s článkom [5] tohto nariadenia alebo môžu byť v príslušných prípadoch v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 poverení vykonávaním postupu udeľovania. V spoločných postupoch udeľovania môžu byť aj zástupcovia partnerov spoločného postupu udeľovania členmi komisie pre vyhodnotenie uvedenej v článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

Článok [6]

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Na programe sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 2 a v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami alebo akýmkoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté v rámci týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženia zúčastňovať tieto tretie krajiny:
- a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj európske mikroštáty;
 - b) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti;
 - c) krajiny európskej susedskej politiky;
 - d) iné tretie krajiny.
2. Dohodami o pridružení týkajúcimi sa účasti na programe sa:
- a) zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programe a prínosy pre túto tretiu krajinu;
 - b) stanovujú podmienky účasti na programe vrátane výpočtu finančných príspevkov na program a jeho všeobecné administratívne náklady pozostávajúcich z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;
 - c) tretej krajine neudeľujú žiadne právomoci rozhodovať v programe;
 - d) zaručujú práva Únie zabezpečovať správne finančné riadenie a chrániť svoje finančné záujmy
 - e) a v relevantných prípadoch zabezpečuje ochrana záujmov Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku.

Na účely prvého pododseku písm. d) tretia krajina udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013, a zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva,

ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 ZFEÚ, ako aj rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie.

Článok [7]

Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Program sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.
2. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v akejkoľvek forme v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä vo forme grantov, cien, verejného obstarávania a nefinančných donácií.
3. Ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu, v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa poskytuje ako financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, alebo prípadne ako financovanie so zjednodušeným vykazovaním nákladov]. Vo forme refundácie skutočných oprávnených nákladov sa financovanie môže poskytnúť len vtedy, ak ciele akcie nemožno dosiahnuť inak.

Článok [8]

Oprávnenosť

1. Kritériá oprávnenosti sa stanovujú v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 s cieľom podporiť dosiahnutie cieľov stanovených v článku 2 tohto nariadenia a uplatňujú sa na všetky postupy udeľovania v rámci programu.
2. Pri postupoch udeľovania v rámci priameho a nepriameho riadenia môže byť na získanie finančných prostriedkov Únie oprávnený jeden alebo viacero z týchto právnych subjektov, ak sú tieto subjekty vymenované za príslušné vnútroštátne orgány v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 1338/2001:
 - a) subjekty usadené v členskom štáte;
 - b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;
 - c) medzinárodné organizácie;
 - d) iné subjekty usadené v nepridružených tretích krajinách, ak je financovanie takýchto subjektov nevyhnutné na vykonávanie akcie a prispieva k cieľom stanoveným v článku 3.
3. Dodatočne k článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa na akýchkoľvek mechanizmoch verejného obstarávania stanovených v článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu v relevantných prípadoch zúčastňovať a tieto mechanizmy využívať pridružené tretie krajiny uvedené v článku 7 ods. 1 tohto nariadenia. Na zúčastnené pridružené tretie krajiny sa *mutatis mutandis* uplatňujú pravidlá, ktoré platia pre členské štáty.
4. Postupy udeľovania, ktoré majú vplyv na bezpečnosť alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie alebo jej členských štátov, sa obmedzujú v súlade s článkom 136 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

5. Medzi akcie, ktoré môžu byť oprávnené na podporu v rámci programu, patria:
- a) výmena a šírenie informácií o témach uvedených v prílohe, najmä prostredníctvom organizovania workshopov, stretnutí a seminárov vrátane odbornej prípravy, cielených stáží a vzájomnej výmeny pracovníkov príslušných vnútroštátnych orgánov a iných podobných akcií;
 - b) potrebná technická, vedecká a operačná pomoc uvedená v prílohe;
 - c) nákup zariadení, ktoré majú používať na ochranu eura proti falšovaniu orgány tretích krajín špecializované na boj proti falšovaniu.
- Akcie uvedené v prvom pododseku písm. c) sa vykonávajú výlučne prostredníctvom grantov a nákup zariadení nesmie byť jedinou zložkou dohody o grante.
6. Všetky akcie financované z programu musia zahŕňať účasť školiteľov a/alebo stážistov z najmenej dvoch členských štátov a/alebo tretích krajín a aspoň z dvoch profesijných skupín uvedených v prílohe.
7. Profesionálne skupiny uvedené v odseku 6 môžu zahŕňať expertov a účastníkov z tretích krajín.
8. Subjekty oprávnené na financovanie v rámci programu sú príslušné vnútroštátne orgány, ako sa vymedzujú v článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 1338/2001. V prípadoch, keď sa na programe môžu v súlade s článkom 7 tohto nariadenia zúčastňovať tretie krajiny prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženia, sa za oprávnené na financovanie považujú orgány, ktoré sú uvedenými tretími krajinami vymenované za príslušné vnútroštátne orgány v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 1338/2001.
9. V rámci postupov udeľovania grantov nie sú akcie alebo ich časti, ktoré sú už plne financované z iných verejných alebo súkromných zdrojov, s výnimkou príspevkov Únie v kontexte synergických akcií uvedených v článku 5, oprávnené na financovanie.
10. V pracovnom programe uvedenom v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa môžu kritériá oprávnenosti stanovené v tomto nariadení bližšie špecifikovať alebo sa môžu stanoviť dodatočné kritériá oprávnenosti pre osobitné akcie.

Článok [9]

Pracovný program

Program sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

Článok [10]

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) 2021/840 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2028.

Článok [11]

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií podľa nariadenia (EÚ) 2021/840, a to až do ich ukončenia, pričom na dotknuté akcie sa naďalej až do ich ukončenia vzťahuje uvedené nariadenie.
2. Z finančného krytia na program sa môžu pokryť aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/840.

Článok [12]

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedička*

*Za Radu
predseda/predsedička*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY3	
1.1.	Názov návrhu/iniciatívy	3
1.2.	Príslušné oblasti politiky	3
1.3.	Ciele	3
1.3.1.	Všeobecné ciele.....	3
1.3.2.	Špecifické ciele	3
1.3.3.	Očakávané výsledky a vplyv.....	3
1.3.4.	Ukazovatele výkonnosti	3
1.4.	Návrh/iniciatíva sa týka:	4
1.5.	Dôvody návrhu/iniciatívy.....	4
1.5.1.	Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy	4
1.5.2.	Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.	4
1.5.3.	Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti.....	4
1.5.4.	Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi.....	5
1.5.5.	Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia	5
1.6.	Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy	6
1.7.	Plánované metódy plnenia rozpočtu	6
2.	OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA	8
2.1.	Zásady monitorovania a predkladania správ	8
2.2.	Systémy riadenia a kontroly	8
2.2.1.	Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly	8
2.2.2.	Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie	8
2.2.3.	Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)	8
2.3.	Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam.....	9
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY	10
3.1.	Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov	10
3.2.	Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky	12

3.2.1.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky	12
3.2.1.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	12
3.2.1.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	17
3.2.2.	Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov	22
3.2.3.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky	24
3.2.3.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	24
3.2.3.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	24
3.2.3.3.	Celkové rozpočtové prostriedky	24
3.2.4.	Odhadovaná potreba ľudských zdrojov	25
3.2.4.1.	Financovaná zo schváleného rozpočtu	25
3.2.4.2.	Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov	26
3.2.4.3.	Celková potreba ľudských zdrojov	26
3.2.5.	Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami	28
3.2.6.	Súlad s platným viacročným finančným rámcom	28
3.2.7.	Príspevky od tretích strán	28
3.3.	Odhadovaný vplyv na príjmy	29
4.	DIGITÁLNE ROZMERY	29
4.1.	Požiadavky digitálneho významu	30
4.2.	Údaje	30
4.3.	Digitálne riešenia	31
4.4.	Posúdenie interoperability	31
4.5.	Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania	32

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Pericles V na roky 2028 – 2034

1.2. Príslušné oblasti politiky

Ochrana eura proti falšovaniu

1.3. Ciele

1.3.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom programu je predchádzať falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním a bojovať proti nim a zachovávať integritu eura, a tak posilňovať dôveru občanov a podnikov v pravosť eura, a tým prispievať k zabezpečeniu účinného fungovania eura, ochrane fiškálnej a finančnej stability v Únii a podpore medzinárodného používania eura na obchod, finančné služby a investície.

1.3.2. Špecifické ciele

Program má tento špecifický cieľ: chrániť euro proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním, pričom sa zohľadňuje aj prípadný budúci vývoj, ako sú potenciálne hrozby pre budúce digitálne euro a potenciálne hrozby, ktoré predstavuje umelá inteligencia, a overené príležitosti, ktoré táto ponúka. Na tento účel podporuje a dopĺňa opatrenia, ktoré prijali členské štáty, a pomáha príslušným vnútroštátnym orgánom a orgánom Únie v ich úsilí o rozvoj úzkej a pravidelnej spolupráce a výmeny najlepších postupov navzájom medzi sebou a s Komisiou, prípadne vrátane tretích krajín a medzinárodných organizácií.

1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv

Program Pericles pomôže prijímateľom – príslušným orgánom členských štátov – v ich práci v oblasti ochrany eura proti falšovaniu a podvodom súvisiacim s falšovaním prostredníctvom odbornej prípravy, výmeny najlepších postupov a zvyšovania informovanosti. Cieľovými skupinami pre akciu programu budú všetci zamestnanci vo verejnom a súkromnom sektore, ktorý súvisí s ochranou eura.

1.3.4. Ukazovatele výkonnosti

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre rozpočet po roku 2027, ktorý sa skúma v samostatnom návrhu. V rámci týkajúcom sa výkonnosti sa stanovuje vypracovanie správy o vykonávaní počas fázy vykonávania programu, ako aj spätné hodnotenie, ktoré sa má vykonať v súlade s článkom 34 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Hodnotenie sa vykonáva v súlade s usmerneniami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu a bude založené na ukazovateľoch relevantných pre ciele programu.

Ukazovatele výstupov a výsledkov na účely monitorovania pokroku a výsledkov tohto programu budú zodpovedať spoločným ukazovateľom stanoveným v nariadení xxx [horizontálne nariadenie o výkonnosti].

1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

- ☐ novej akcie
- ☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu²⁴
- ✖ predĺženia trvania existujúcej akcie
- ☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Euro predstavuje ako jednotná mena Únie základný európsky záujem, ktorého integritu treba chrániť vo všetkých jeho rozmeroch. Hrozba falšovania je stále značná. Hoci priemerný počet každoročne odhalených falšovaných eurobankoviek zostáva pod kontrolou, je potrebná neustála obozretnosť, čo sa preukázalo rastúcou dostupnosťou kvalitného falšovaného eura a ochranných prvkov na internete/darknete, vznikom bankoviek so zmeneným dizajnom a existenciou miest známych falšovaním v EÚ aj mimo nej. Hotovostné euro sa navyše naďalej vo veľkej miere používa v EÚ spolu s elektronickými platobnými prostriedkami, čo si vyžaduje neustálu ochranu proti falšovaniu jednotnej meny. Falšované bankovky poškodzujú občanov a podniky, pretože sa im nenahradí hodnota falzifikátov, a to ani vtedy, ak ich prijali v dobrej viere. Všeobecnejšie to má vplyv na postavenie pravých eurobankoviek a euromincí ako zákonného platidla a na dôveru občanov a podnikov v ne.

Keďže ochrana eura proti falšovaniu si vyžaduje neustálu pozornosť, vykonávanie iniciatívy sa bude zavádzať nepretržite, a to prostredníctvom osobitných grantov a obstarávaných akcií.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Ochrana jednotnej európskej meny ako verejného statku má jasný nadnárodný rozmer, a preto ochrana eura presahuje záujem a zodpovednosť jednotlivých členských štátov. Vzhľadom na cezhraničný obeh eura a rozsiahle zapojenie medzinárodnej organizovanej trestnej činnosti v oblasti falšovania eura (výroba a šírenie) treba doplniť vnútroštátne rámce ochrany iniciatívou EÚ, aby sa zabezpečila jednotná vnútroštátna a medzinárodná spolupráca a aby sa čelilo možným vznikajúcim rizikám nadnárodného charakteru.

. Poskytovaním cieľenej podpory program posilňuje schopnosť EÚ bojovať proti falšovaniu eura. Neexistencia programu by ovplyvnila prebiehajúce iniciatívy a prekážala by rozvoju nových vzťahov a sietí, čo by bránilo úsiliu o nadnárodnú spoluprácu.

Očakávaný prínos vytvorený Európskou úniou

Program poskytuje významnú pridanú hodnotu EÚ vytváraním a posilňovaním vzťahov a spolupráce medzi členskými štátmi, tretími krajinami, inštitúciami Únie a medzinárodnými organizáciami, čo presahuje rozsah pôsobnosti jednotlivých vnútroštátnych orgánov. Ide napríklad o nadviazanie koordinovaného vzťahu

²⁴

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

s čínskymi orgánmi s cieľom bojovať proti hrozbám, ako je distribúcia falošného hologramu na bankovkách eura, a podporu spoločnej stratégie EÚ na boj proti hrozbám, ktoré predstavujú bankovky so zmeneným dizajnom.

Poskytovaním cielenej podpory program posilňuje schopnosť EÚ bojovať proti falšovaniu eura. Neexistencia programu by ovplyvnila prebiehajúce iniciatívy a prekážala by rozvoju nových vzťahov a sietí, čo by bránilo úsiliu o nadnárodnú spoluprácu.

1.5.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Hodnotenie programu Pericles IV v polovici obdobia sa vykonalo v roku 2024 súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/840. V hodnotení sa dospelo k záveru, že program Pericles IV plní svoj cieľ, ktorým je prispievať k prevencii pred falšovaním eura a súvisiacimi podvodmi, boj proti takémuto konaniu, čím sa zachováva integrita eurobankoviek a euromincí

Program sa vo všeobecnosti osvedčil ako účinný pri zlepšovaní výmeny informácií, technických zručností, inštitucionálnych rámcov a operačných kapacít v boji proti falšovaniu eura, a to tak v členských štátoch EÚ, ako aj v tretích krajinách. Zaznamenal kladné výsledky v získavaní kontaktov a pri spoločných vyšetrovaniach, čo viedlo k významným úspechom, ako sú vyšetrovania, ktoré viedli k zhabaniu falšovaných eur a rozkladu zločineckých organizácií.

Podľa hodnotenia programu v polovici obdobia sa Pericles IV zaoberá kritickou medzerou v mnohých členských štátoch, kde sú zdroje na organizovanie medzinárodnej a multidisciplinárnych odborných príprav v oblasti boja proti falšovania eura často obmedzené. Program podporoval opatrenia prijaté členskými štátmi, najmä v prípadoch obmedzeného financovania na vnútroštátnej úrovni, a to poskytovaním technických odborných príprav, seminárov, výmen zamestnancov a štúdií. Program Pericles IV preto zabezpečoval efektívne využívanie zdrojov pri dosahovaní výstupov, výsledkov a vplyvov programu. Zatiaľ čo náklady na riadenie sú v relatívnom vyjadrení v porovnaní s podobnými programami pomerne vysoké, je to spôsobené najmä obmedzeným celkovým rozpočtom programu. Ich celkový podiel klesá aj v dôsledku digitalizácie, čo poukazuje na celkové zvyšovanie efektívnosti. Úzke zapojenie útvarov Komisie do koordinácie a vykonávania akcií, napríklad tým, že predsedá zasadnutiam expertnej skupiny proti falšovaniu eura, zabezpečuje angažovanosť členských štátov a účinné monitorovanie. Štvrtá generácia programu Pericles (Pericles IV) podlieha hodnoteniam v polovici trvania a hodnoteniam *ex post*. Vzhľadom na svoju malú veľkosť a vysoký stupeň kontinuity počas viacerých programových období však viedla otázka proporcionality týkajúca sa dvoch požiadaviek na hodnotenie počas cyklu financovania vo vzťahu k celkovému rozpočtu k návrhu, aby sa v ďalšej generácii programu nahradilo jedno z dvoch hodnotení správou o vykonávaní.

Okrem toho sa zistilo, že program dopĺňa iniciatívy iných inštitúcií Únie, ako je ECB a Europol, a je s nimi v súlade. Keďže rozsah iniciatív členských štátov je obmedzený, program vyplňa túto medzeru tým, že ponúka nadnárodné a multidisciplinárne akcie, ktoré poskytujú odborné znalosti a podporujú budovanie vzťahov medzi členskými štátmi a s tretími krajinami.

Program Pericles IV je aj naďalej veľmi relevantný a prispôsobuje sa vyvíjajúcim sa hrozbám. . Neustále treba venovať pozornosť boju proti vznikajúcim hrozbám falšovania a zabezpečiť, aby počet odhalených falšovaných bankoviek eura zostal pod kontrolou a na nízkej úrovni: pokiaľ sa používa hotovosť, riziko, ktoré predstavujú falšované peniaze, pretrváva. Medzi súčasné hrozby, ktorými sa bude musieť budúci program zaoberať, patrí distribúcia falšovaných bankoviek a kvalitných ochranných prvkov na internete/darknete, ako aj boj proti „filmovým peniazom“ a „rekvizitám“. Zahŕňa aj potenciálne hrozby týkajúce sa budúceho digitálneho eura a vplyvu umelej inteligencie na výrobu falšovaných mien a ich identifikáciu. Napokon sa v hodnotení poukázalo na to, že program pracuje na zabezpečení udržateľnosti výstupov a budúceho pokroku pri dosahovaní cieľov, pričom využíva prenos poznatkov prostredníctvom pravidelných následných opatrení a prebiehajúcej podpory. Zainteresované strany poukazujú na vyvíjajúce sa hrozby a určitý stupeň fluktuácie zamestnancov v rámci príslušných vnútroštátnych orgánov a zdôrazňujú, že je potrebné, aby sa odborná príprava opakovala každé dva až tri roky, čo svedčí o tom, že je dôležité pokračovať v programe s podobným rozsahom.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Iniciatíva je súčasťou návrhu viacročného finančného rámca na obdobie 2028 – 2034.

Program poskytuje významnú pridanú hodnotu EÚ vytváraním a posilňovaním vzťahov a spolupráce medzi členskými štátmi, tretími krajinami, inštitúciami Únie a medzinárodnými organizáciami, čo presahuje rozsah pôsobnosti jednotlivých vnútroštátnych orgánov.

Možné synergie by mohli existovať s Programom pre jednotný trh, v rámci ktorého sa združia opatrenia podporované z rozpočtu EÚ, ktorých cieľom je odstraňovať cezhraničné a pohraničné prekážky a podporovať spoluprácu medzi národnými správnymi orgánmi, k čomu prispeje aj program Pericles, ako aj k efektívnemu fungovaniu jednotného trhu zaručením bezpečnosti jednotnej meny. Synergie s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť môžu existovať aj v tom, že program Pericles V sa bude snažiť prispieť aj k strategickej autonómii a ochrane kritickej infraštruktúry zaistením bezpečného používania eura ako jednotnej meny a spôsobu platby.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Neuplatňuje sa

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☒ obmedzené trvanie

- ☒ v platnosti od 1. 1. 2028 do 31. 12. 2034
- ☒ finančný vplyv trvá od roku 2028 do roku 2034 pre viazané rozpočtové prostriedky a od roku 2028 do roku 2037 pre platobné rozpočtové prostriedky.

☐ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,
- ☐ subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

Poznámky

Neuplatňuje sa

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Zásady monitorovania a predkladania správ pre tento program sa budú riadiť požiadavkami stanovenými v nariadení xxx [horizontálne nariadenie o výkonnosti].

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Metóda plnenia rozpočtu:

Program sa vykonáva v rámci priameho riadenia Komisiou. Takto sa zabezpečuje, že Komisia je zodpovedná za priame riadenie programu, ako aj navrhovanie a vykonávanie politiky a právnych predpisov EÚ na ochranu eura, ktoré sa vzťahujú na prevenciu, presadzovanie a spoluprácu, čo umožňuje optimálnu mieru synergie. Zaručuje sa tým účinné dosiahnutie cieľov programu, pretože sa právne predpisy a politika prepájajú s vykonávaním programu. Účasť Komisie na takmer každej akcii podporuje prípravu a prezentáciu legislatívnych a politických rozmerov EÚ.

Mechanizmus vykonávania financovania:

Finančná podpora poskytovaná v rámci programu na oprávnené akcie má formu buď:

- a) grantov (akcie vykonávané príslušným vnútroštátnym orgánom), alebo
- b) verejného obstarávania (priame akcie).

Komisia využíva verejné obstarávanie, aby doplnila granty na akcie vykonávané príslušným vnútroštátnym orgánom, a tak zvládla čo najvyšší počet vznikajúcich hrozieb a priorít.

Pracovný program bude obsahovať všetky povinné prvky podľa článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách vrátane pridelených rozpočtových prostriedkov.

Spôsoby platieb:

Komisia vypláca prijímateľovi tieto platby:

- jednu platbu v rámci predbežného financovania,
- jednu platbu zostatku na základe žiadosti o platbu zostatku.

Cieľom predbežného financovania je poskytnúť prijímateľovi počiatočné finančné prostriedky. Predbežné financovanie zostáva majetkom Únie do jeho zúčtovania s platbou zostatku. Platba zostatku slúži na náhradu alebo pokrytie zvyšnej časti oprávnených nákladov, ktoré vznikli prijímateľovi pri vykonávaní akcie.

Stratégia kontroly:

Kontrolné postupy pre obidva body programu (granty a verejné obstarávanie) sú v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

Ex-ante kontroly (záväzky a platby)

Výber finančného toku Komisiou sa týka čiastočne decentralizovaného modelu, pričom začatie finančných operácií a ich overovanie vykonáva centrálny finančný útvar a prevádzkové začatie, overenie a konečné povolenie výdavkov vykonávajú prevádzkové útvary. Všetky súbory budú overovať najmenej štyria pracovníci (finančný iniciátor a finančný overovateľ v rozpočtovom útvare, ako aj operačný iniciátor a operačný overovateľ v útvare zodpovednom za výdavky) pred tým, ako ich schváli povoľujúci úradník vymenovaný subdelegovaním.

Pri všetkých spisoch o verejnom obstarávaní v rámci programu Pericles je zástupca Komisie prítomný v deň konania akcie, aby dohliadal na správnu implementáciu finančných prostriedkov (napríklad konferencie a školenia).

Granty (akcie vykonávané príslušným vnútroštátnym orgánom)

– V dohode o grante podpísanej prijímateľmi sa vymedzujú podmienky uplatňované na financovanie a činnosti vykonávané v rámci grantu vrátane kapitoly o spôsoboch kontroly.

– Vo väčšine grantov týkajúcich sa programu Pericles je zástupca Komisie prítomný v deň akcie, aby prispel k podujatiu (napríklad: prednášajúci, školitelia) a skontroloval riadne vykonávanie akcie (napríklad konferencie a školenia).

Verejné obstarávanie (priame akcie)

– Vypracuje sa podrobný referenčný rámec, ktorý tvorí základ každej konkrétnej zákazky. Vo všetkých zákazkách uzavretých medzi Komisiou a externou stranou sa stanovujú opatrenia proti podvodu.

– Komisia vykonáva kontroly všetkých výstupov a dohliada na všetky operácie a služby vykonávané rámcovým dodávateľom.

Zavedené kontroly umožňujú Komisii získať dostatočnú záruku kvality a správnosti výdavkov a znižujú riziko nedodržania predpisov. Uvedené kontroly znižujú možné riziká prakticky na nulu a dotýkajú sa 100 % prijímateľov. Stratégia kontroly programu sa považuje za účinnú na obmedzenie rizika nedodržania predpisov a je primeraná s tým spojenému riziku vzhľadom na nízky rozpočet.

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

Úroveň rizika sa považuje za nízku v prípade dohôd o grante, pretože v 90 % prípadov sú prijímateľmi verejné správy alebo útvary presadzovania práva v členských štátoch. V prípade zákaziek zadávaných na základe postupu verejného obstarávania sa riziká obmedzili, pretože na značnú časť výdavkov sa právne a finančne vzťahuje rámcová zmluva uzavretá na 1 rok, pričom ju možno trikrát predĺžiť.

V súlade s požiadavkami Komisie sa každý rok vykoná posúdenie rizík.

Významné riziko zistené v súboroch grantov predstavuje príliš voľný výklad grantových podmienok zo strany prijímateľa, pokiaľ ide o oprávnenosť nákladov,

ktoré vznikli pri realizácii opatrenia. S cieľom zmierniť toto riziko sú na Portáli financovania a ponúk uverejnené pre žiadateľov často kladené otázky.

Spolahlivosť finančného vykazovania: Aby sa zabezpečil pravdivý a reálny obraz o stave, všetky platby podliehajú overeniu ich súm. Vykonáva sa aj horizontálne overovanie účtov a podávanie správ.

Ochrana majetku a informácií: Platby v rámci predbežného financovania, ktoré ešte treba zúčtovať, sa vykazujú v súvahe ako aktíva. Ochrana sa dosahuje dvoma hlavnými prostriedkami: finančná kapacita potenciálneho príjemcu je zabezpečená, pretože všetci žiadatelia sú vybraní z uzavretej skupiny verejných subjektov, a operačný útvar počas celého roka pravidelne monitoruje, či sa výstupy prijímajú včas.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Celková nákladová účinnosť kontrol výdavkov programu Pericles sa bude merať podľa pomeru celkových nákladov na kontroly k platbám. Treba vziať do úvahy, že aj keď pomer nákladov na kontroly bude nad priemerom, vykonávanie bude dostatočne účinné a nákladovo efektívne. Vysoký pomer nákladov na kontroly sa dá vysvetliť takto:

Zodpovedný útvar je takisto aktívny organizačný útvar, ktorého činnosti sú vzájomne prepojené s vykonávaním akcií programu Pericles, ktoré vykonávajú členské štáty a príslušné vnútroštátne orgány. Toto sa dosahuje prostredníctvom diskusie a koordinácie expertnej skupiny z členských štátov, ako aj účasťou na všetkých podujatiach/workshopoch/odborných prípravách organizovaných prijímateľmi. Predbežné diskusie zaručujú vysokú kvalitu výstupov, ktoré sa použijú na prácu útvaru. Účasť zamestnancov Komisie na všetkých podujatiach sa týka najmä činností Komisie ako organizačného útvaru (predsedanie, uskutočňovanie prezentácií, vedenie workshopov, spolunavrhovanie záverov a následné používanie výstupov), pričom súčasne poskytuje príležitosť monitorovať a hodnotiť na mieste kvalitu všetkých vykonaných akcií (maximálne 15 % času stráveného na mieste). V tej istej súvislosti Komisia v mnohých prípadoch privíta účastníkov výmen zamestnancov programu Pericles vo svojich priestoroch. Tieto úlohy predstavujú významný objem času útvaru, pričom väčšina z nich súvisí s politikou.

Program Pericles má pomerne malý rozpočet, ktorého plnenie a kontroly nie sú primerané k pomerne nízkym udeľovaným grantom, preto podobne, z dôvodu svojho nízkeho rozpočtu, program nemôže využívať úspory z rozsahu.

Program sa vykonáva prostredníctvom jednej výzvy na predloženie návrhov, ktorá má dva termíny, preto sa postupy udeľovania riadia každý rok. Cieľom systému riadenia a kontroly je udržať očakávanú úroveň rizika chyby (pri platbe a ukončení) pod prahovou hodnotou významnosti 2 % na ročnom základe.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Pozri odôvodnenie 9 návrhu. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013, nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939 majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

Komisia zachováva spoľahlivú stratégiu Komisie pre boj proti podvodom (CAFS). GR ECFIN ju dopĺňa stratégiou boja proti podvodom a auditu, ktorá sa vzťahuje na činnosti patriace do jeho pôsobnosti, ako aj *ex post* kontrolami programov GR ECFIN.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky: Neuplatňuje sa
- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
2	05 01 03 Výdavky na podporu programu Pericles (ochrana eura)	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
2	05 04 01 Pericles	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca		Číslo	2							
GR: ECFIN			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky										
Rozpočtový riadok 05 04 01 Pericles	Závázky	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov										
Rozpočtový riadok 05 01 03 Výdavky na podporu programu Pericles (ochrana eura)		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtové prostriedky pre GR ECFIN SPOLU	Závázky	=1a+3	1	1	1	1	1	1	1	7
	Platby	=2a+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034

										SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <2> viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	=4+6	1	1	1	1	1	1	1	7
	Platby	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Okruh viacročného finančného rámca		4		„Administratívne výdavky“						
DG ECFIN		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU	
• Ľudské zdroje		0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632	
• Ostatné administratívne výdavky		0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105	
DG ECFIN SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737	

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737
---	--------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4	Závazky	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
viacročného finančného rámca SPOLU	Platby	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.2. *Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov (v prípade decentralizovaných agentúr nevypĺňať)*

Ukazovatele výstupov a výsledkov na účely monitorovania pokroku a výsledkov tohto programu budú zodpovedať spoločným ukazovateľom stanoveným v nariadení xxx [nariadenie o výkonnosti].

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	SPOLU 2028 – 2034
OKRUH 4								
Ľudské zdroje	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632
Ostatné administratívne výdavky	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105
Medzisúčet OKRUHU 4	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737
Mimo OKRUHU 4								
Ľudské zdroje	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostatné administratívne výdavky	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
SPOLU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Opis úloh, ktoré majú vykonávať:

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (nepriamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (priamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)							
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0	0	0	0	0

20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)		0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory	– ústredie	0	0	0	0	0	0	0
	– delegácie EÚ	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (ZZ, VNE – priamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 4		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 4		0	0	0	0	0	0	0
SPOLU		2	2	2	2	2	2	2

Zamestnanci potrební na vykonávanie návrhu (v ekvivalentoch plného pracovného času):

	Potreby pokryté súčasnými zamestnancami, ktorí sú k dispozícii v útvaroch Komisie	Výnimoční dodatoční zamestnanci*		
		Financovaní z okruhu 4 alebo Výskum	Financovaní z riadka BA	Financovaní z poplatkov
Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest	2		Neuplatňuje sa.	
Externí zamestnanci (ZZ, VNE, DAZ)				

*Please explain briefly below why the tasks included in the proposal at stake cannot be covered fully by existing HR resources and internal redeployments within the DG already implementing the action or within the Commission services.

Opis úloh, ktoré majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Plánovanie, riadenie, následné opatrenia a monitorovanie vykonávania programu.
Externí zamestnanci	

3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami

Povinné: v nasledujúcej tabuľke by mal byť uvedený najlepší odhad investícií súvisiacich s digitálnymi technológiami, ktoré sú súčasťou návrhu/iniciatívy.

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné na účely vykonávania návrhu/iniciatívy, by sa v určenom riadku mali uviesť rozpočtové prostriedky okruhu 4.

Rozpočtové prostriedky okruhov 1 – 3 by sa mali uvádzať ako „Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT“. Tieto výdavky sa týkajú operačného rozpočtu, ktorý sa má použiť na opätovné použitie/nákup/vývoj IT platforiem/nástrojov priamo spojených s vykonávaním iniciatívy a investíciami, ktoré s nimi súvisia (napr. licencie, štúdie, uchovávanie údajov atď.). Informácie uvedené v tejto tabuľke by mali byť v súlade s podrobnými údajmi uvedenými v oddiele 4 „Digitálne rozmery“.

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
OKRUH 4								
IT výdavky (organizácie)	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Medzisúčet OKRUHU 4	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Mimo OKRUHU 4								
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115

3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh je v súlade s návrhom VFR na obdobie 2028 – 2034.

3.2.7. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy
 - ☐ uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ²⁵						
		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
Článok								

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

4. DIGITÁLNE ROZMERY

4.1. Požiadavky digitálneho významu

Tento návrh sa nepovažuje za návrh s digitálnym významom. Nezavádza, nemení ani neovplyvňuje používanie digitálnych prostriedkov, aspekty týkajúce sa údajov ani poskytovanie digitálnych verejných služieb. Rozsah pôsobnosti návrhu sa obmedzuje na ochranu eura proti falšovaniu, a preto sa naň nevzťahuje zásada „digitálne služby ako štandard“.

Proces podávania žiadostí v prípade prijímateľov programu sa riadi systémom elektronických grantov, ktorý je už existujúcim digitálnym nástrojom používaným vo väčšine grantových programov na uľahčenie procesu podávania žiadostí.

4.2. Údaje

Neuplatňuje sa

²⁵ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

4.3. Digitálne riešenia

Neuplatňuje sa

4.4. *Posúdenie interoperability*

Neuplatňuje sa

4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania

Neuplatňuje sa